

Research Article

The Relationship between Helicopter Parenting and Academic Adjustment: The Mediating Role of Anxiety in Students

H. Pourshahryar¹, F. Fouladi² & R. Eskandari Jam³

1. Assistant Professor, Faculty of Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: h_pourshahriar@sbu.ac.ir
2. M.A. Student of Family Counseling, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: fa.fouladi@mail.sbu.ac.ir
3. B.A. of Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: reghanjam1999@gmail.com

Abstract

Aim: This study aimed to investigate the relationship between helicopter parenting and academic adjustment with the mediating role of anxiety among students. **Methods:** The method of the present study was descriptive-correlational. The study population included all 17,000 students of Shahid Beheshti University in the academic year 1399-1400, from which 335 students were selected using multi-stage cluster random sampling. To collect data, the Helicopter Parenting Questionnaire (Pistella, ISO, Isolania, Orno and Bioko, 2020), Academic Adjustment Scale (Baker and Cyriac, 1984), and Anxiety Inventory (Beck, 1988) were used. The collected data were analyzed using the Pearson correlation test and structural equation modeling using Smart Plus and SPSS25 software. **Results:** Findings showed a positive and significant relationship between helicopter parenting and anxiety ($P < 0.01$). There was also a significant negative relationship between anxiety and academic adjustment ($P < 0.01$). But there was no direct and significant relationship between helicopter parenting and academic adjustment, but the indirect relationship between them was significant through anxiety. **Conclusion:** As a result, we can say that although helicopter parenting does not directly affect students' academic adjustment and performance, it can indirectly affect many aspects of students' lives by creating stress and anxiety. Therefore, educating parents and counselors about the negative and destructive effects of this style of parenting on their children's educational and psychological background through educational workshops and mass media seems necessary.

Key words: *Academic Adjustment, Anxiety, Helicopter Parenting, Students*

Citation: Pourshahryar, H., Fouladi, F., & Eskandari Jam, R. (2023). The Relationship between Helicopter Parenting and Academic Adjustment: The Mediating Role of Anxiety in Students. Quarterly of Applied Psychology, 17 (3): 97-120.

رابطه والدگری هلیکوپتری با سازگاری تحصیلی: نقش واسطه‌ای اضطراب در دانشجویان

حسین پورشهریار^{۱*}، فاطمه فولادی^{۲*} و ریحان اسکندری جم^۳

۱. استادیار دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. ایمیل: h_pourshahriar@sbu.ac.ir
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. ایمیل: fa.fooladi@mail.sbu.ac.ir
۳. کارشناسی روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. ایمیل: reyhhanjam1999@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین والدگری هلیکوپتری و سازگاری تحصیلی با نقش واسطه‌ای اضطراب در بین دانشجویان بود. **روش:** روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه مورد مطالعه شامل تمامی ۱۷۰۰۰ دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود که از این جامعه تعداد ۳۳۵ دانشجو با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه والدگری هلیکوپتری (بیستلا، ایزو، ایزولانیا، اورنو و بایوکو، ۲۰۲۰)، مقیاس سازگاری تحصیلی (بیکر و سریاک، ۱۹۸۴) و پرسشنامه اضطراب (بک، ۱۹۸۸) استفاده گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری با کمک نرم افزار اسمارت پلاس و SPSS25 تحلیل شدند. **یافته‌ها:** یافته‌های پژوهش حاکی از رابطه مثبت و معنادار بین والدگری هلیکوپتری و اضطراب بود ($P < 0/01$). همچنین بین اضطراب و سازگاری تحصیلی نیز رابطه منفی و معنادار وجود داشت ($P < 0/01$). اما بین والدگری هلیکوپتری و سازگاری تحصیلی رابطه مستقیم و معناداری به دست نیامد ولی رابطه غیر مستقیم بین آن‌ها از طریق اضطراب معنادار بود. **نتیجه‌گیری:** در نتیجه می‌توان گفت که والدگری هلیکوپتری اگرچه به صورت مستقیم بر سازگاری و عملکرد تحصیلی دانشجویان تاثیرگذار نیست، اما با ایجاد تنش و اضطراب به صورت غیرمستقیم می‌تواند جنبه‌های متعددی از زندگی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین آگاهی بخشی به والدین و مشاوران در مورد تاثیرات منفی و مخرب این سبک از والدگری در زمینه تحصیلی و روانشناختی فرزندان از طریق کارگاه‌های آموزشی و رسانه‌های جمعی ضروری به نظر می‌رسد.

کلید واژه‌ها: اضطراب، دانشجویان، سازگاری تحصیلی، والدگری هلیکوپتری

استناد به این مقاله: پورشهریار، حسین، فولادی، فاطمه، و اسکندری جم، ریحان. (۱۴۰۲). رابطه والدگری هلیکوپتری با سازگاری تحصیلی: نقش واسطه‌ای اضطراب در دانشجویان. فصلنامه علمی-پژوهشی روان‌شناسی کاربردی، ۱۷ (۳ پیاپی ۶۷): ۹۷-۱۲۰.

مقدمه

انتقال از دبیرستان به دانشگاه تغییر عمده‌ای در زندگی نوجوانان محسوب می‌شود و به عنوان تحولی مهم در اواخر نوجوانی مطرح است، به این دلیل که استقلال و مسئولیت‌های فرد افزایش پیدا می‌کند. حضور در دانشگاه، دانشجویان را با تجربیات و فرصت‌هایی برای تحول روانی - اجتماعی روبه رو می‌سازد (ژیرلی، آلیورنینی، لوچیدی، کوزولینو، ساوارس و همکاران، ۲۰۱۸). اما بسیاری از افراد علیرغم ورود به دوران جوانی و آغاز زندگی دانشجویی هنوز به والدین خود، به خصوص از لحاظ عاطفی و اجتماعی وابسته‌اند (گوان و فولینی، ۲۰۱۵). در اوایل بزرگسالی و ورود به دانشگاه، افراد تمایل دارند که در خود کاوش کنند، اعتماد به نفس خویش را افزایش دهند و به نحوی با والدین خود ارتباط برقرار کنند تا به عنوان یک فرد بزرگسال و بالغ دیده شوند (نلسون، پدیدا-والکر، کارول، مدسن، بری و همکاران، ۲۰۰۷). والدین نیز به طور دائم و مستمر همراه با رشد کودک از وی حمایت می‌کنند (اسموکوسکی، باکالانو، کاتر و ایوانز، ۲۰۱۵). همواره یک چالش برای والدین اکثریت دانشجویان، سازگاری با تغییرات نیازهای جدید فرزند جوان خود و تغییر سطح دخالت آن‌ها در سال‌های تحصیل دانشگاهی وی می‌باشد. اما درگیری بیش از حد و نامتناسب والدین با نیازهای رشدی فرزند، سبکی از والدگری را ایجاد می‌کند که والدگری هلیکوپتری نامیده می‌شود و می‌تواند در جنبه‌های متعددی برای فرد مشکل‌ساز گردد (شیفرین، لیس، مایلز-مکلین، گری، ارخال و همکاران، ۲۰۱۴). این سبک از والدگری از آن جهت هلیکوپتری نام گرفته است که والدین مانند بالگردهایی دائماً فرزندان خود را تحت نظر دارند و در همه حال مراقبت، توجه، کنترل و کمال‌گرایی افراطی در مورد آن‌ها اعمال می‌کنند (اولوتاس و آکسوی، ۲۰۱۴).

در سال‌های اخیر سبک والدگری هلیکوپتری مشخصه بسیاری از خانواده‌های دارای فرزند نوجوان و جوان می‌باشد. در این سبک، سطوح بالایی از پشتیبانی، گرمی عاطفی، کنترل‌گری و سطح بسیار پایینی از استقلال و خودمختاری به چشم می‌خورد. والدین هلیکوپتری بیش از حد در زندگی فرزندان مداخله می‌کنند و برای حل مشکلات آن‌ها تصمیم می‌گیرند برای مثال ممکن است که آن‌ها با استاد یا کارفرمای فرزندان تماس بگیرند و در مورد نمره پایین یا میزان حقوق کم وی وساطت کنند (کوروس، پروت، ایکاس، کریاکی و ساندرلند، ۲۰۱۷). پدیدا-والکر و نلسون (۲۰۱۲) با تجزیه و تحلیل فاکتورهایی که دانشجویان دارای والدین هلیکوپتری گزارش کردند به این نتیجه رسیدند که والدگری هلیکوپتری از نظر مفهوم، یک ساختار متمایز از

¹. Helicopter parenting

کنترل‌گری رفتاری و شناختی است و عامل تمایز این است که والدین هلیکوپتری رفتارهای نگران‌کننده در مورد رفاه و موفقیت فرزندشان نشان می‌دهند. به طور متناقضی رفتارهای هلیکوپتری والدین می‌تواند مانعی در جهت پیشرفت و سازگاری در بزرگسالی باشد و به طور بالقوه به آنان آسیب برساند. بنابراین این سبک از والدگری در توانایی جوانان اختلال ایجاد کرده و آن‌ها را در رسیدن به اهداف فردی و اجتماعی خود محدود می‌کند. برای مثال دانشجویانی که سطوح بالایی از رفتارهای هلیکوپتری را گزارش کردند اعتماد به نفس پایین‌تر (اودنور، بوت-باترفیلد و ویر، ۲۰۱۴)، منبع کنترل درونی ضعیف‌تر (وان، یو و بینگهام، ۲۰۱۶)، حق به جانب بودن بیشتر (سگرین، ووسیدلو، گیورتز، بائر و مورفی، ۲۰۱۲)، وابستگی بین فردی زیاد، سطح بالاتری از بیگانگی و عدم اعتماد در بین همسالان (ون اینگن، فریهایت، اشتاینفلدت، مور، ویمر، نات و همکاران، ۲۰۱۵) را احساس می‌کنند. نظریه‌های متعددی در مورد رابطه والدگری هلیکوپتری با اضطراب نیز وجود دارد. به عنوان مثال نظریه خودتعیین‌گری^۱ بر سه نیاز ذاتی که برای رشد سالم انسان ضروری هستند، تاکید می‌کند. این نیازها عبارتند از نیاز به استقلال، نیاز به شایستگی و نیاز به تعلق و وابستگی. در صورت ارضای مناسب هر سه این نیازها، فرد به احساس رضایتمندی دست پیدا خواهد کرد. اما رفتارهای هلیکوپتری والدین ممکن است باعث کاهش حس استقلال و شایستگی فرزندان گردد؛ در نتیجه نیازهای روانشناختی آنان ارضا نخواهد شد و اضطراب را به دنبال خواهد داشت (سرواستاو و ماتور، ۲۰۲۰). همچنین سبک والدگری هلیکوپتری ممکن است مانع از انتقال کودکان به دوران نوجوانی و جوانی شود که در نتیجه پیامدهای منفی از جمله مشکلات تحصیلی، اضطراب، افسردگی و به طور کلی مشکلات روان‌شناختی و سطح پایین سلامت روانی را به همراه دارد (لاو، سو، آلن، فینچمن و می، ۲۰۲۰). حمایت از استقلال فرزندان نوعی رفتار است که والدین برای رشد مهارت حل مسئله، تصمیم‌گیری و افزایش اعتماد به نفس آن‌ها باید انجام دهند. مطالعات متعددی نشان می‌دهد تشویق و حمایت از استقلال فرزندان کلید اصلی موفقیت و سازگاری در همه ابعاد آن مانند تحصیلی و اجتماعی در جوانان می‌باشد (کوروس و همکاران، ۲۰۱۷). در حالی که والدگری هلیکوپتری و عدم استقلال جوانان می‌تواند باعث کاهش توانمندی‌های دانشجویان برای مواجهه سازنده با چالش‌های تحصیلی مانند ارتباط ناکارآمد با هم‌اتاقی‌ها یا هم‌گروهی‌های خود، گردد (دارلو، نورویلیت و شوئتر، ۲۰۱۷). فرآیند مرتبط با نحوه صحیح مدیریت این چالش‌ها سازگاری^۲ نامیده می‌شود (صدوقی، ۱۳۹۷). مفهوم سازگاری به تلاش فرد برای انطباق و کنار آمدن با فشارهای درونی و شرایط بیرونی اشاره دارد (صدوقی، ۱۳۹۷). همچنین گوداستاین و لانیون

1. Self-determination theory

2. adjustment

(۱۹۹۵) سازگاری را مفهومی شامل استفاده از انواع راهبردهای کنترل در موقعیت‌های تنش‌زا، هنگام خارج شدن از تعادل جسمی و روانی فرد تعریف می‌کنند. روانشناسان این مفهوم را به سه طبقه سازگاری عاطفی، اجتماعی و تحصیلی تقسیم کرده‌اند (رستمی‌نژاد و شوکتی‌راد، ۱۳۹۵). مفهوم سازگاری تحصیلی^۱ یکی از عوامل مهم در دوران دانشجویی محسوب می‌شود که موجب سازگاری فرد با الزامات محیط آموزشی خواهد شد (بهاروند، قاسمی جوینه و سودانی، ۱۳۹۹). طبق تعریف المسدین، عمر فازی و کائور (۲۰۱۷) سازگاری تحصیلی نوعی نگرش مثبت نسبت به اهداف تحصیلی، تلاش برای رسیدن و کسب موفقیت در آن‌ها می‌باشد. علاوه بر این سازگاری تحصیلی بر انگیزه یادگیری، برنامه‌ریزی برای رسیدن به موفقیت، احساس مسئولیت و رضایت از محیط آموزشی نیز تاکید دارد (عرب‌زاده، ۱۳۹۹). در تعریف دیگری مفهوم سازگاری تحصیلی به معنای توانایی دانشجو در پاسخگویی موفق به مطالبات و خواسته‌های متفاوت دانشگاه می‌باشد (سلیمی، ۱۳۹۷). در پژوهش دارلو، نورولیت و شوئتز (۲۰۱۷) که به بررسی رابطه بین والدگری هلیکوپتری و سازگاری در دانشگاه پرداخته است؛ نتایج حاکی از تأثیر غیر مستقیم این سبک از والدگری بر میزان سازگاری جوانان می‌باشد. همچنین مویلانن و مانوئل (۲۰۱۹) در بررسی تأثیر والدگری هلیکوپتری بر سازگاری جوانان به این نتیجه رسیدند که والدین هلیکوپتری به صورت غیر مستقیم از طریق تضعیف و مهار خودتنظیمی فرزند خود باعث تأثیر منفی بر همه ابعاد سازگاری در وی می‌گردد. در پژوهش دیگری نیز یافته‌های یوگان، فریدل و رینگبرگ (۲۰۱۷) نشان دهنده این بود دانشجویانی که سبک والدگری هلیکوپتری را تجربه کرده‌اند به مراتب نمرات کمتری در سازگاری هیجانی، اجتماعی و تحصیلی نسبت به همسالان خود کسب کرده‌اند. شیفرین و لیس (۲۰۱۷) نیز نشان دادند که این نوع والدگری می‌تواند به رفتارهای تحصیلی ناسازگارانه در جوانان بیانجامد. همچنین در مورد رابطه سازگاری تحصیلی با اضطراب نیز می‌توان به نظریه اریکسون (۱۹۶۶) اشاره کرد. وی در مرحله ششم نظریه خود در مورد هویت‌یابی نوجوانان در اوایل بزرگسالی معتقد است که چنانچه این مرحله به درستی طی شود، فرد رشد سالمی در دوران بزرگسالی خواهد داشت اما در غیر این صورت دچار اضطراب خواهد شد. جوانان در اوایل ورود به دانشگاه با چالش‌های زیادی مانند ورود به محیط بزرگتر و ارتباطات بیشتر روبرو می‌شوند که ممکن است نگرش‌ها و اهداف آن‌ها را تغییر دهد. اما طبق دیدگاه اریکسون افرادی که در مرحله ششم و کسب هویت موفق نبوده‌اند در هنگام رویارویی با این چالش‌ها دچار اضطراب می‌شوند و در نتیجه سازگاری و عملکرد تحصیلی آن‌ها کاهش می‌یابد (براک و ویلابی، ۲۰۱۵).

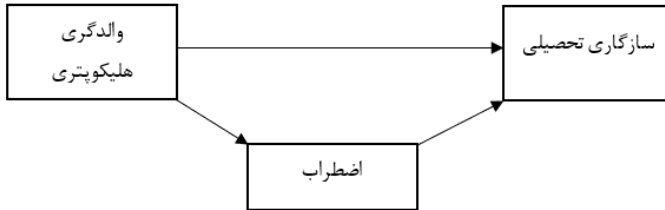
۱. academic adjustment

یکی دیگر از آسیب‌های سبک والدگری هلیکوپتری خصوصاً در جوانان، ایجاد مشکلات روانشناختی از جمله اضطراب می‌باشد. اضطراب، حالتی درونی و ناخوشایند می‌باشد که در آن فرد ممکن است هر وضعیتی را تهدید آمیز و خطرناک قلمداد کند. اضطراب معمولاً با رفتارهای اجتنابی همراه است و به کمک رفتار هوشیارانه همراه با احتیاط فرد را برای تهدید پیش‌بینی شده آماده می‌کند (انجمن روانپزشکی آمریکا، ۲۰۱۳). پژوهش‌های متعددی سطح بالایی از علائم اضطراب در دانشجویان را گزارش می‌دهند (گاش و وهر، ۲۰۲۱؛ دارلو و همکاران، ۲۰۱۷؛ سو، ۲۰۱۷؛ لیموین و بوکانان، ۲۰۱۱؛ کلاین و فی، ۲۰۰۶). در میان دانشجویان ایرانی نیز بیش از ۳۵ درصد از این افراد از اضطراب متوسط تا شدید رنج می‌برند. زیرا دانشجویان به خصوص در سال اول تنش‌های متفاوتی مانند ترک خانه، زندگی در خوابگاه، فشار تکالیف و مشکلات سازگاری را تجربه می‌کنند. این تجارب منفی باعث ایجاد نوعی فشار روانی در دانشجویان خواهد شد که موفقیت و عملکرد تحصیلی آن‌ها در محیط آموزشی را کاهش می‌دهد (زارع و برادران، ۱۳۹۷). همچنین اضطراب می‌تواند بر عملکرد حافظه کاری، کیفیت زندگی و اعتماد به نفس آنان نیز تاثیرات منفی بگذارد (نوروزی‌نیا، آقابراری، کریمی، سبزمکان، میرکریمی و خراسانی، ۱۳۹۱). نتایج مطالعات متعددی (حسن، ۲۰۲۰؛ ارژنگی و کاسومینینگسی، ۲۰۱۶؛ نوردستریم، گوگوئن و هیستر، ۲۰۱۴) نیز حاکی از تأثیر منفی اضطراب بر عملکرد و سازگاری تحصیلی است. امروزه بررسی‌ها نشان می‌دهد که سبک والدگری‌ای که اکثریت جوانان و نوجوانان تجربه کرده‌اند، شکلی از نوع هلیکوپتری است (اودنولر و همکاران، ۲۰۱۴). به طور مثال طبق پژوهش سامرز و ستل (۲۰۱۰) پدیده والدگری هلیکوپتری نرخ شیوعی بین ۴۰-۶۰ درصد را در بین دانشجویان دارد. اودنولر و همکاران (۲۰۱۴) نیز میزان شیوع این سبک را حدود ۶۰-۷۰ درصد در بین جوانان و نوجوانان گزارش کرده‌اند. اما همچنان در مورد این که والدگری هلیکوپتری دقیقاً چه نوع پدیده‌ای می‌باشد و میزان شیوع و تاثیرات آن در جوامع متعدد چگونه است، دانش محدودی وجود دارد (لاک، کمپیل و کاوانا، ۲۰۱۲). همچنین این سبک از والدگری می‌تواند به مشکلات اضطرابی و تحصیلی بیانجامد. در واقع میزان اضطراب در فرزندان والدین با سبک والدگری هلیکوپتری دو برابر سایر سبک‌ها گزارش شده است (الحدابی، الدهفیری، الخاروسی، الحارثی، الراجی و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین با بررسی و جست‌وجو در مقالات داخلی، خلا و کمبود چنین پژوهش‌هایی به منظور بررسی تاثیرات مثبت و منفی پدیده والدگری هلیکوپتری در جامعه ایرانی کاملاً به چشم می‌خورد و در هیچکدام از مطالعات داخل کشور به موضوع سبک والدگری هلیکوپتری و رابطه آن با سایر متغیرها پرداخته نشده است. بنابراین پژوهش حاضر

1. anxiety

2. American Psychiatric Association

درصد آن است که آیا متغیر اضطراب در رابطه بین والدگری هلیکوپتری و سازگاری تحصیلی در دانشجویان نقش واسطه‌ای دارد یا خیر؟

شکل ۱. مدل مفروض پژوهش

روش

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه مورد مطالعه شامل تمامی ۱۷۰۰۰ دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای بود. به این ترتیب که شرکت‌کنندگان حاضر در پژوهش در سه مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری از ۵ دانشکده علوم انسانی، علوم پایه، پیراپزشکی، پزشکی و مهندسی انتخاب شدند. براساس منطق گاداگنولی و ولیسر (۱۹۹۸) مبنی بر تعداد ۳۰۰ نفر به عنوان حداقل حجم نمونه، تعداد ۳۳۵ دانشجو شامل ۲۱۵ نفر (۶۴/۲) دختر و ۱۲۰ (۳۵/۸) پسر در سنین ۲۰-۳۰ سال انتخاب شدند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، لینک ابزارهای پژوهش، به صورت ناشناس و به منظور محرمانه بودن اطلاعات آزمودنی‌ها، از طریق فضای مجازی در اختیار افراد نمونه قرار گرفت. ملاک‌های ورود به پژوهش نیز شامل در قیدحیات بودن مادر و تجربه‌ی زندگی با وی بود. همچنین ملاک خروج عدم رضایت برای شرکت در پژوهش بود. سپس داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری با کمک نرم افزار اسمارت پلاس و spss25 تحلیل شدند.

ابزارهای پژوهش

ابزار والدگری هلیکوپتری (HPI-S): نسخه کوتاه ابزار والدگری هلیکوپتری توسط پیستلا، ایزو، ایزولانیا، اورنو و بایوکو (۲۰۲۰) طراحی شده است. این ابزار خودگزارشی دارای ۱۰ گویه

¹. Helicopter Parenting Instrument-Short Version

می‌باشد که نگرش و درک نوجوانان را از رفتارهای والدگری با عباراتی مانند مادرم همه تصمیم‌های زندگی من را می‌گیرد؛ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. شرکت‌کنندگان باید میزان موافقت خود را با هر یک از عبارات در قالب طیف لیکرت هفت درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۷) مشخص سازند. کمترین امتیاز در آن برابر ۱۰، نمرهٔ میانه ۲۸ و بیشترین نمره برابر با ۷۰ در نظر گرفته می‌شود که به ترتیب نشان‌دهندهٔ کمترین میزان دخالت والدین تا بیشترین میزان از ادراک نوجوانان از رفتارهای هلیکوپتری والدین است. میزان اعتبار ابزار از نوع همسانی درونی برای مادران ۰/۷۸ و برای پدران ۰/۷۹ می‌باشد؛ همچنین روایی همگرا آن نیز بین دو نسخهٔ پدر و مادر ۰/۶۵ گزارش شده است (پیستلا و همکاران، ۲۰۲۰). در پژوهش فولادی، پورشهریار و ابراهیمی (۱۴۰۰) به منظور آماده‌سازی پرسشنامهٔ والدگری هلیکوپتری در نمونه ایرانی، به روش ترجمهٔ مجدد، ابتدا این مقیاس به فارسی ترجمه شد. سپس با همکاری دو متخصص زبان انگلیسی، ترجمهٔ فارسی مجدد به انگلیسی برگردانده شد. در گام بعد با ارزیابی تفاوت‌های موجود بین نسخه‌های انگلیسی با استفاده از فرایند مرور مکرر، این تفاوت‌ها به حداقل ممکن کاهش یافت. سپس تشابهات معنایی بین دو نسخهٔ فارسی و انگلیسی مورد بررسی قرار گرفت و پس از آن با نظرخواهی از ۱۰ نفر از اعضای هیأت علمی و ۱۰ نفر از افراد مشابه نمونه، گویه‌های پرسشنامه از نظر روایی صوری و تطابق فرهنگی مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفت. همچنین، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی در نمونه نوجوانان دختر ایرانی با روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس حاکی از ساختار دو عاملی (درگیری ذهنی و درگیری عملی) برای ابزار والدگری هلیکوپتری بود که در مجموع ۵۵/۰۴ درصد از واریانس کل را برآورد می‌کردند و ضریب همسانی درونی ابزار والدگری هلیکوپتری ($a=0/85$) در آن پژوهش مطلوب گزارش شد.

پرسشنامهٔ سازگاری تحصیلی^۱ (SACQ): پرسشنامهٔ سازگاری تحصیلی بیکر و سریاک (۱۹۸۴) ساخته شده است. این مقیاس دارای ۲۴ گویه و تک مؤلفه‌ای است. با یک مقیاس لیکرت هفت درجه‌ای (اصلاً تا کاملاً) که هر ماده دارای ارزشی بین ۱ تا ۷ است، با سؤالاتی مانند: (احساس می‌کنم برای تحصیل در دانشگاه و انجام تکالیف درسی آنگونه که انتظارش را داشتم، به قدر کافی زرنگ و باهوش نیستم. با توجه به تلاشی که برای درس خواندن می‌کنم، نتایج مناسبی نمی‌گیرم)، سازگاری تحصیلی را می‌سنجد. در پژوهش (محمدی و همکاران، ۱۳۹۵) پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ بالای ۰/۸۰ به دست آمده است. در پژوهش میکائیلی منیع (۱۳۸۹) این پرسشنامه به نسخهٔ فارسی ترجمه شد و روایی و پایایی آن بر روی دانشجویان

^۱. Student Adaptation to College Questionnaire

دانشگاه ارومیه بررسی کرد. نتیجه پژوهش وی حاکی از روایی مطلوب و اعتبار از نوع همسانی درونی برابر ۰/۷۸ برای این پرسشنامه بود. در پژوهش پورپاریزی، توحیدی و خضری مقدم (۱۳۹۷) روایی سازه پرسشنامه براساس شاخص‌های همسانی درونی تحلیل عاملی بررسی شد و نتیجه به دست آمده نشان دهنده همسانی درونی سوال‌ها بر روی عامل اول می‌باشد.

سیاهه اضطراب بک^۱ (BAI): این سیاهه اولین بار در سال ۱۹۸۸ توسط بک تدوین شد. سیاهه اضطراب بک شامل ۲۱ گویه می‌باشد و هدف آن سنجش میزان اضطراب افراد در یک هفته اخیر با استفاده از طیف لیکرت سه تایی از اصلا (۰) تا شدید (۳) است. دامنه نمرات آن بین ۰ تا ۶۳ متغیر می‌باشد و هر چه نمره آزمودنی به ۶۳ نزدیک‌تر باشد، شدت اضطراب وی بیشتر است. همسانی درونی این سیاهه بالا و ضریب پایایی بازآزمایی یک هفته‌ای آن در حدود ۰/۷۵ می‌باشد. همبستگی بین نمرات سیاهه اضطراب بک و مقیاس اضطراب همیلتون (۱۹۵۹) برابر ۰/۵۱ می‌باشد. در پژوهش کاویانی و موسوی (۱۳۸۷) دارای روایی ($r=0.72$ $p<0.001$) پایایی ($r=0.83$ $p<0.001$) و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است.

یافته‌ها

داده‌های دموگرافیک به دست آمده در پژوهش حاضر با روش‌های آمار توصیفی (تعداد و درصد) مورد تحلیل قرار گرفتند. برخی از شاخص‌های توصیفی مربوط به هریک از متغیرهای دموگرافیک به تفکیک خلاصه شده است. میانگین (انحراف معیار) سنی دختران و پسران به ترتیب ۲۲/۹۱ و (۲/۷۶) و ۲۳/۸۱ و (۳/۱۲) بود.

در ابتدا داده‌های توصیفی پژوهش شامل میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی در جدول ۱ گزارش شده است. لازم به ذکر است بررسی داده‌های مربوط به کجی و کشیدگی نشان می‌دهد که توزیع داده‌های پژوهش نرمال است (بازه ۲، ۲-).

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای مورد پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
والدگری هلیکوپتری	۳۳۵	۲۹/۰۰	۵/۹۲	-۰/۱۴	۰/۳۰
اضطراب	۳۳۵	۱۵/۷۱	۹/۱۲	۱/۰۷	۱/۲۷
سازگاری تحصیلی	۳۳۵	۹۷/۵۰	۱۱/۹۱	۰/۶۴	۱/۳۰

^۱. Beck Anxiety Inventory

بررسی چندگانگی خطی متغیرها از طریق تحمل^۱ و عامل تورم واریانس نشان داد که هیچ یک از مقادیر آماره‌های تحمل و VIF محاسبه شده، انحرافی از مفروضه چندگانگی خطی ندارد. در این پژوهش مقدار تحمل، ۱/۰۳ و مقدار VIF، ۰/۹۶ به دست آمد که نشان می‌دهد این مقادیر کمتر از ۱۰ بوده و بنابراین مفروضه چندگانگی خطی تهدید نشده است. نتایج ماتریس همبستگی در جدول ۲ نشان می‌دهد که رابطه بین والدگری هلیکوپتری با اضطراب مثبت و معنادار است ($P < 0/01$). اما بین والدگری هلیکوپتری و سازگاری تحصیلی ارتباط معناداری مشاهده نشد. همچنین رابطه بین اضطراب با سازگاری تحصیلی منفی و معنادار است ($P < 0/01$).

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳
والدگری هلیکوپتری	۱		
اضطراب	۰/۱۸**	۱	
سازگاری تحصیلی	۰/۱۰	-۰/۱۹**	۱

** $P < 0/01$ * $P < 0/05$

در ادامه در جدول ۳ مسیرهای مستقیم والدگری هلیکوپتری، اضطراب و سازگاری تحصیلی مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۳. پارامترهای اثرات و روابط مستقیم متغیرها در کل نمونه

مسیر	ضرایب استاندارد	ضرایب استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	سطح معناداری (P)
پیوند با والدگری هلیکوپتری به اضطراب	۰/۱۸	۰/۲۸	۰/۰۸	۳/۳۵	۰/۰۰۱
پیوند با اضطراب به سازگاری تحصیلی	-۰/۲۰	-۰/۲۵	۰/۰۷	-۳/۶۲	۰/۰۰۱
پیوند با والدگری هلیکوپتری به سازگاری تحصیلی	۰/۰۵	۰/۰۹	۰/۱۱	۰/۸۴	۰/۴۰

1. tolerance

2. variance inflation factor (vif)

همانگونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود ضرایب استاندارد و مقادیر بحرانی برای مسیرهای مستقیم والدگری هلیکوپتری به اضطراب و اضطراب به سازگاری تحصیلی معنادار است ($p \leq 0/001$). اما مسیر مستقیم والدگری هلیکوپتری به سازگاری تحصیلی معنادار ناست ($p > 0/05$). در این پژوهش برای بررسی اثرمیانجی متغیر اضطراب از روش بوت استرپ، ماکرو، پریچر و هیز (۲۰۰۸) استفاده شد. که نتایج آن در جدول ۴ گزارش شده است. منظور از داده در جدول ۴، اثر غیرمستقیم در نمونه اصلی؛ و بوت، میانگین برآوردهای اثر غیرمستقیم در نمونه‌های بوت استرپ است. در این جدول داده (اثر غیرمستقیم در نمونه اصلی)، بوت^۲ (میانگین برآوردهای اثر غیرمستقیم در آماره بوت استرپ)، سوگیری (بیانگر تفاضل بین داده و بوت) (به نقل از مروتی، ۱۳۹۰)، حد پایین، حدبالا و معناداری دوسویه گزارش شده است.

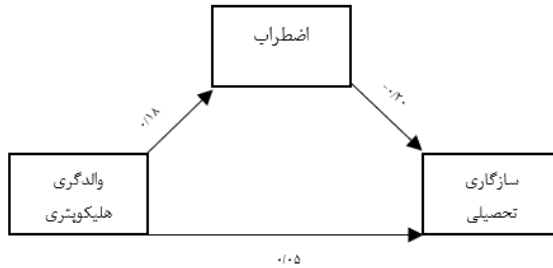
جدول ۴. اثر میانجی رابطه غیرمستقیم برای کل نمونه با استفاده از روش بوت استرپ

شاخص‌ها						مسیر
معناداری	حد	حدپایین	سوگیری	بوت	داده	
دوسویه	بالا					پیوند با والدگری هلیکوپتری به سازگاری تحصیلی از طریق اضطراب
۰/۰۰۵	-۰/۰۲	-۰/۱۴	-۰/۰۳۹	۰/۰۳۳	-۰/۰۷۲	

همانطور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود حدود پایین و بالا رابطه غیرمستقیم با والدگری هلیکوپتری به سازگاری تحصیلی از طریق اضطراب، صفر را دربر نمی‌گیرد که به معنی آن است که این مسیر غیرمستقیم در کل نمونه معنی‌دار است.

^۱. Data

^۲. Boot

شکل ۲. مدل ضرایب تخمین استاندارد متغیرهای پژوهش

نتایج نمودارها و شکل‌های ارائه شده نشان می‌دهد که متغیر اضطراب نقش واسطه‌ای معناداری در رابطه بین والدگری هلیکوپتری با سازگاری تحصیلی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه والدگری هلیکوپتری با سازگاری تحصیلی و نقش واسطه‌ای اضطراب در دانشجویان انجام شده است. اولین نتیجه به دست آمده از پژوهش حاضر حاکی از رابطه منفی و معنادار بین والدگری هلیکوپتری و اضطراب است که نتایج پژوهش‌های لاو و همکاران (۲۰۲۰)؛ سرواستاو و ماتور (۲۰۲۰)، سو، جانهانن- ابروکوه، دارلینگ، کارلوس چاوز و پالوجوکی (۲۰۱۹)، شیفرین و لیس (۲۰۱۷) و دارلو و همکاران (۲۰۱۷) همسو با نتیجه پژوهش حاضر است.

به منظور تبیین نتیجه اول این پژوهش، مبنی بر رابطه منفی و معنادار بین والدگری هلیکوپتری و اضطراب، براساس مدل نظام‌های خانوادگی بوئن^۱ می‌توان گفت که بر طبق این نظریه وجود تعادل در تعاملات خانوادگی زمینه رشد سالم فرزندان را فراهم می‌سازد و سلامت روانی فرد به میزان تمایز یافتگی و جدایی از خانواده بستگی دارد. مفهوم خودتمایز سازی یکی از مهم‌ترین مفاهیم نظریه بوئن است و به توانایی صمیمیت و در عین حال استقلال فکری و روانی از دیگران اشاره دارد (سعیدپور، اصغری، نادى و صیادی، ۱۳۹۹). فقدان تمایز یافتن در خانواده پدری کودکانی را پرورش می‌دهد که به صورت افراطی از لحاظ هیجانی به والدین خود وابسته‌اند که بوئن آن را واکنش‌پذیری هیجانی یا همجوشی خانواده‌ها می‌نامد. به عقیده بوئن همجوشی هیجانی خانواده‌ها عامل اساسی در پیدایش مشکلات روانشناختی است که بر دل‌بستگی اضطرابی مبتنی است و افراد نامتمایز، آسیب‌پذیرترین افراد از لحاظ جذب اضطراب و علائم آن هستند.

۱. bowen's family system theory

۲. differentiation of self

هرچه اضطراب خانواده‌ها بر فرزندان متمرکز شود، آن‌ها کمتر در تنظیم هیجانات خود موفق هستند و هر چه بیشتر درگیر همجوشی خانواده‌ها باشند به سطح پایین‌تری از تمایز خویشتن دست پیدا خواهند کرد و اضطراب مزمن بیشتری را تجربه می‌کنند (نیکولز، ۱۳۹۸). نتایج پژوهش‌های متعددی نیز رابطه‌ی منفی بین خودمتمایزسازی و اضطراب را نشان می‌دهند (دریک، مرداک، مارشالک و باربر، ۲۰۱۵؛ پلگ و زیشنسکی، ۲۰۱۵؛ محمدی‌برمی و کشاورزافشار، ۱۳۹۵). در سبک والدگری هلیکوپتری، مرزهای بین‌فردی در خانواده کاملاً مشخص نیست، خود مستقل^۱ در فرزندان به خوبی شکل نمی‌گیرد و فرزندان حتی در سنین نوجوانی و جوانی نیز از والدین خود متمایز نشده‌اند (شیفرین و همکاران، ۲۰۱۴). بنابراین با توجه به موارد گفته شده فرزندان که والدگری هلیکوپتری را تجربه کرده‌اند به علت عدم موفقیت در خود تمایز سازی، سطوح بالایی از اضطراب را تجربه می‌کنند.

یافته دوم پژوهش حاضر حاکی از رابطه‌ی منفی و معنادار بین اضطراب و سازگاری تحصیلی است. نتایج مطالعات متعددی (حسن، ۲۰۲۰؛ ارژنگی و کاسومینینگسی، ۲۰۱۶؛ نوردستیم و همکاران، ۲۰۱۴) همسو با این نتیجه است. به منظور تبیین این یافته، طبق نظریه خودارائه‌گری^۲ شلنکر و لیری (۱۹۸۲) افراد مضطرب، توانایی کمی در ارائه یک تصویر مطلوب از خود در برابر اساتید دارند، در نتیجه نمی‌توانند حمایت و راهنمایی کافی اساتید را در جهت رسیدن به اهداف تحصیلی‌شان دریافت کنند. همچنین اضطراب باعث می‌شود دانشجویان در کارهای گروهی نیز مشارکت کمی داشته باشند و به طور کلی در ارتباط گرفتن با دوستان و همسالان خود توانایی کمی دارند (براک و ویلابی، ۲۰۱۵). زیرا اضطراب با اعمال تأثیر منفی بر روی باورها و نگرش‌ها و انگیزه‌های افراد، باعث کاهش خودباوری، عزت نفس و انعطاف پذیری وی می‌گردد (مجیدی، شهنی ییلاق و حقیقی مبارکه، ۱۳۹۴). بنابراین خودارائه‌گری ضعیف در دانشجویان می‌تواند مشکلات متعددی در زمینه سازگاری و عملکرد تحصیلی و برقراری روابط اجتماعی جدید در محیط دانشگاه برای آن‌ها ایجاد کند (براک و ویلابی، ۲۰۱۵).

در رابطه با نتیجه سوم پژوهش حاضر مبنی بر عدم رابطی مستقیم والدگری هلیکوپتری و سازگاری تحصیلی جوانان، پژوهش‌های متعددی مانند (کوک، ۲۰۲۰؛ مویلان و مانوئل، ۲۰۱۹؛ یوگان و همکاران، ۲۰۱۷؛ دارلو و همکاران، ۲۰۱۷؛ شیفرین و لیس، ۲۰۱۷؛ وان و همکاران، ۲۰۱۶) رابطه مستقیم والدگری هلیکوپتری را بر سازگاری در جوانان و نوجوانان بررسی کرده‌اند.

1. atonouma self

2. self-presentation theory

در جهت تبیین این یافته همان‌طور که قبلاً نیز اشاره شد در سبک والدگری هلیکوپتری، فرزندان به خودتمایز سازی کامل از والدین دست نمی‌یابند و در نتیجه اضطراب زیادی تجربه می‌کنند. با توجه به دیدگاه بوئن تمایز نایافتگی هیجانی زیربنای اصلی تمام مشکلات روانشناختی مانند اضطراب، عدم سازگاری و خودپنداره ضعیف می‌باشد. افراد تمایز نیافته به راحتی هیجان‌زده می‌شوند و زندگی آن‌ها تحت تأثیر دیگران می‌باشد. این افراد معمولاً به فرمان‌برداری یا نافرمانی از دیگران به سرعت واکنش نشان می‌دهند و انگیزش درونی و برنامه‌ریزی آنان ضعیف می‌باشد؛ که این عوامل در سازگاری و موفقیت تحصیلی افراد نقش مهمی ایفا می‌کنند (نیکولز، ۱۳۹۸). نتایج پژوهش‌های خورشیدزاد (۱۳۹۶) و ترابی (۱۳۸۷) نیز حاکی از رابطه مثبت خودتمایز یافتگی و سازگاری تحصیلی در دانشجویان می‌باشد. بنابراین می‌توان گفت سبک والدگری هلیکوپتری به تنهایی باعث کاهش سازگاری تحصیلی در افراد نمی‌گردد بلکه به صورت غیر مستقیم توسط اضطراب، که معلول و نتیجه این سبک از والدگری است، بر سازگاری تحصیلی تأثیر می‌گذارد؛ که به طور کلی می‌توان از نتایج پژوهش حاضر نتیجه گرفت که والدگری هلیکوپتری تأثیرات منفی روانشناختی زیادی از جمله اضطراب را در دانشجویان و جوانان به همراه دارد و این اضطراب می‌تواند زمینه‌ساز بسیاری از مشکلات سازگاری اعم از اجتماعی، روانی و به خصوص تحصیلی گردد. بنابراین سبک والدگری هلیکوپتری اگرچه به صورت مستقیم بر سازگاری و عملکرد تحصیلی دانشجویان تأثیرگذار نیست اما با ایجاد اضطراب ناشی از عدم خودتمایز یافتگی و خودمختاری به صورت غیرمستقیم می‌تواند جنبه‌های متعددی از زندگی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد.

پژوهش حاضر مانند سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی همراه بود. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به عدم دسترسی حضوری به افراد نمونه با توجه به شرایط کرونایی کشور و در نظر گرفتن مادر به عنوان والد هلیکوپتری در پژوهش نام برد. از این رو توصیه می‌شود که در پژوهش‌های آینده به بررسی ویژگی‌های پدران هلیکوپتری و در نظر گرفتن جوامع متفاوت مانند نوجوانان و نمونه‌های بزرگتر پرداخته شود. همچنین از آنجایی سبک والدگری حاکم در خانواده‌ها یکی از مهم‌ترین عوامل در شکل‌گیری شخصیت و رشد روانی فرزندان است پیشنهاد می‌شود که با برگزاری دوره‌های آموزشی و یا استفاده از رسانه‌های جمعی در مورد ویژگی‌ها و تأثیرات انواع سبک‌های والدگری به خصوص والدگری هلیکوپتری به افزایش آگاهی والدین، جوانان و مشاوران مدارس کمک شود.

منابع مالی

پژوهش حاضر از هیچ موسسه و نهادی حمایت مالی دریافت نکرده و کلیه هزینه‌ها در طول فرآیند اجرای پژوهش بر عهده پژوهشگران بوده است.

سپاسگزاری

پژوهش حاضر بدون همکاری مشارکت‌کنندگان امکان‌پذیر نبود؛ بدینوسیله از کلیه دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی که در این پژوهش همکاری داشته‌اند، تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

مشارکت نویسندگان

در پژوهش حاضر جناب دکتر حسین پورشهریار، نظارت بر روند کلی پژوهش و نهایی‌سازی اصلاحات مقاله را بر عهده داشته‌اند. همچنین سرکار خانم فاطمه فولادی تدوین طرح تحقیق، تحلیل و تفسیر یافته‌ها و نگارش متن مقاله را بر عهده داشته و سرکار خانم ریحان اسکندری جم داده‌های پژوهش را گردآوری کرده‌اند.

موازین اخلاقی

در پژوهش حاضر اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن رعایت شد.

تعارض منافع

نویسندگان اذعان دارند که در این مقاله هیچگونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- انجمن روانپزشکی آمریکا. (۱۳۹۳). راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (ویراست پنجم). ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان. (تاریخ انتشار به زبان اصلی، ۲۰۱۳). [پیوند]
- بهاروند، ایمان، قاسمی‌جوینه، رضا، سودانی، منصور. (۱۳۹۹). پایایی و روایی مقیاس سازگاری تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*، ۲۰، ۵۴-۶۱. [پیوند]
- پورپاریزی، معصومه، توحیدی، افسانه، خضری‌مقدم، نوشیروان. (۱۳۹۷). تأثیر ذهن‌آگاهی بر پیشرفت تحصیلی و سازگاری تحصیلی: نقش واسطه‌ای خودپنداره تحصیلی. *پژوهش نامه روانشناسی مثبت*، ۳(۳)، ۲۹-۴۴. [پیوند]

ترابی، رضا. (۱۳۸۷). بررسی رابطه بین تمایز یافتگی و خلاقیت با عملکرد تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی. دانشگاه علامه طباطبائی. [پیوند]

خورشیدزاد، کیانا. (۱۳۹۶). بررسی رابطه خودتنظیمی هیجانی و تمایز یافتگی خود با سازگاری تحصیلی دانشجویان دختر دوره کارشناسی دانشگاه علامه طباطبائی. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی. دانشگاه علامه طباطبائی. [پیوند]

رستمی نژاد، محمد علی، شوکتی، احمد رضا. (۱۳۹۵). پیش بینی عضویت در شبکه های مجازی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان بر اساس سبک های فرزندپروری و سازگاری. فصلنامه روان شناسی کاربردی، ۱۰(۳)، ۱۹۳-۲۰۸. [پیوند]

زارع، حسین، برادران، مجید. (۱۳۹۷). اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد در بهبود مهار شناختی و انعطاف پذیری شناختی دانشجویان مضطرب. فصلنامه روان شناسی کاربردی، ۱۲(۴)، ۴۹۱-۵۱۱. [پیوند]

سعیدپور، فریبا، اصغری، فرهاد، ناد، الهه، صیادی، علی. (۱۳۹۹). مقایسه تأثیر رویکرد خانواده درمانی بوئن و مدل مک مستر بر باورهای ارتباطی زوجین خواستار طلاق. فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۹(۱)، ۵۷-۶۴. [پیوند]

سلیمی، آرمان. (۱۳۹۷). رابطه تاب آوری تحصیلی با سازگاری تحصیلی دانشجویان. ششمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران. [پیوند]

صدوقی، مجید. (۱۳۹۷). رابطه خودکارآمدی و تاب آوری تحصیلی با سازگاری و عملکرد تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی. دو ماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۱(۲)، ۱۴-۷. [پیوند]

عرب زاده، مهدی. (۱۳۹۸). نقش خودتفسیری و هیجانات تحصیلی در پیش بینی سازگاری تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی. پژوهش در آموزش علوم پزشکی، ۱۱(۲)، ۴۴-۵۳. [پیوند]

فولادی، فاطمه، پورشهریار، حسین، ابراهیمی، سارا. (۱۴۰۰). آزمون کفایت روانسنجی ابزار والدگری هلیکوپتری در نوجوانان دختر شهر کرمان. پژوهش های نوین روانشناختی، تحت بررسی. [پیوند]

کاوپانی، حسین، موسوی، اشرف السادات. (۱۳۸۷). ویژگی های روانسنجی پرسشنامه اضطراب بک در طبقات سنی و جنسی جمعیت ایرانی. دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۶۶(۲)، ۱۳۶-۱۴۰. [پیوند]

مجیدی، رضا، شهنی بیلاق، منیژه، حقیقی مبارکه، جمال. (۱۳۹۴). رابطه علی هوش عمومی و هوش هیجانی با عملکرد تحصیلی با میانجی گری اضطراب امتحان و سازگاری در دانش آموزان سال اول دبیرستان. پژوهش های آموزش و یادگیری، ۱۲(۱)، ۱۸-۱. [پیوند]

محمدی، داود، قمی، مهین، مسلمی، زهرا، عباسی، محمد. (۱۳۹۵). ارتباط راهبردهای فراشناختی، سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی قم. *آموزش در علوم پزشکی*، ۱۶(۴۸)، ۴۸۱-۴۷۰. [پیوند]

محمدی برمی، حلیمه، کشاورز افشار، حسین. (۱۳۹۵). نقش عملکرد خانواده و تمایز یافتگی مادر در پیش‌بینی اضطراب دختران نوجوان. *فصلنامه پژوهش نامه زنان*، ۷(۴)، ۱۳۱-۱۰۱. [پیوند]

میکائیلی منیع، فرزانه. (۱۳۸۹). رابطه سبک‌های هویت، تعهد هویت و جنسیت با سازگاری دانشجویان با دانشگاه. *مطالعات روانشناختی*، ۲(۶)، ۷۳-۵۱. [پیوند]

نوروزی نیا، روح‌انگیز، آقابراری، مریم، کریمی، مهرداد، سبزمکان، لیلا، میرکریمی، معصومه، خراسانی، محمد. (۱۳۹۱). بررسی سطح اضطراب و ارتباط آن با مشخصات دموگرافیک دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز. *نشریه علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی البرز*، ۱(۴)، ۲۰۰-۲۰۶. [پیوند]

نیکولز، مایکل. (۱۳۹۸). *خانواده‌درمانی، نظریه‌ها، مفاهیم و روش‌ها*. محسن، دهقانی. آناهیتا، گنجوی. سمیه، محمدی. فرزانه، نجاریان. تهران، انتشارات: رشد. [پیوند]

Alhadabi, A., Aldhafri, S., Alkharusi, H., Al-Harthy, I., Alrajhi, M., & AlBarashdi, H. (2019). Modelling parenting styles, moral intelligence, academic self-efficacy and learning motivation among adolescents in grades 7-11. *Asia Pacific Journal of Education*, 39(1), 133-153. [Link]

Al-Mseidin, K. I., Omar-Fauzee, M. S., & Kaur, A. (2017). The relationship between social and academic adjustment among secondary female students in Jordan. *European Journal of Education Studies*. [Link]

Arjanggi, R., & Kusumaningsih, L. P. S. (2016). The correlation between social anxiety and academic adjustment among freshmen. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 219, 104-107. [Link]

Baker, R. W., & Siryk, B. (1984). Measuring Adjustment to College. *Journal of Counseling Psychology*, 31(2), 179-189. [Link]

Brook, C. A., & Willoughby, T. (2015). The social ties that bind: Social anxiety and academic achievement across the university years. *Journal of Youth and Adolescence*, 44(5), 1139-1152. [Link]

Buchanan, T., & LeMoyné, T. (2020). Helicopter parenting and the moderating impact of gender and single-parent family structure on self-efficacy and well-being. *The Family Journal*, 28(3), 262-272. [Link]

Cook, E. C. (2020). Understanding the associations between helicopter parenting and emerging adults' adjustment. *Journal of Child and Family Studies*, 29(7), 1899-1913. [Link]

Cui, M., Janhonen-Abuquah, H., Darling, C. A., Carlos Chavez, F. L., & Palojoki, P. (2019). Helicopter parenting and young adults' well-being: A

- comparison between United States and Finland. *Cross-Cultural Research*, 53(4), 410-427. [[Link](#)]
- Darlow, V., Norvilitis, J. M., & Schuetze, P. (2017). The relationship between helicopter parenting and adjustment to college. *Journal of Child and Family Studies*, 26(8), 2291–2298. [[Link](#)]
- Ghosh, S., & Vohra, N. (2021). Procrastination and Anxiety among Indian college students: The role of perceived parenting styles, locus of control and self-efficacy. [[Link](#)]
- Girelli, L., Alivernini, F., Lucidi, F., Cozzolino, M., Savarese, G., Sibilio, M., & Salvatore, S. (2018). Autonomy supportive contexts, autonomous motivation, and self-efficacy predict academic adjustment of first-year university students. *In Frontiers*, 3(7), 95-105. [[Link](#)]
- Guan, S. S. A., & Fuligni, A. J. (2015). Changes in parent, sibling, and peer support during the transition to young adulthood. *Journal of Research on Adolescence*, 26, 286–299. [[Link](#)]
- Hassan, H. E. A. (2020). Cognitive regulation strategies as mediation in anxiety and academic adjustment in university students, *Amazonia Investiga*, 9(30), 111-118. [[Link](#)]
- Kouros, C. D., Pruitt, M. M., Ekas, N. V., Kiriaki, R., & Sunderland, M. (2017). Helicopter parenting, autonomy support, and college students' mental health and well-being: The moderating role of sex and ethnicity. *Journal of Child and Family Studies*, 26(3), 939-949. [[Link](#)]
- Kwon, K. A., Yoo, G., & Bingham, G. E. (2016). Helicopter parenting in emerging adulthood: Support or barrier for Korean college students' psychological adjustment? *Journal of Child and Family Studies*, 25(1), 136-145. [[Link](#)]
- LeMoyné, T., & Buchanan, T. (2011). Does “hovering” matter? Helicopter parenting and its effect on wellbeing. *Sociological Spectrum*, 31, 399–418. [[Link](#)]
- Locke, J., Campbell, M. A., & Kavanagh, D. J. (2012). Can a parent do too much for their child? an examination by parenting professionals of the concept of over parenting. *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 22, 249–265. [[Link](#)]
- Love, H., Cui, M., Allen, J. W., Fincham, F. D., & May, R. W. (2020). Helicopter parenting and female university students' anxiety: does parents' gender matter? *Families, Relationships and Societies*, 9(3), 417-430. [[Link](#)]
- Moilanen, K. L., & Manuel, M. L. (2019). Helicopter parenting and adjustment outcomes in young adulthood: A consideration of the mediating

- roles of mastery and self-regulation. *Journal of Child and Family Studies*, 28(8), 2145-2158. [[Link](#)]
- Nelson, L. J., Padilla-Walker, L. M., Carroll, J. S., Madsen, S., Barry, C. M., & Badger, S. (2007). 'If you want me to treat you like an adult, start acting like one!' Comparing the criteria that emerging adults and their parents have for adulthood. *Journal of Family Psychology*, 21, 665-674. [[Link](#)]
- Nordstrom, A. H., Goguen, L. M. S., & Hiester, M. (2014). The effect of social anxiety and self-esteem on college adjustment, academics, and retention. *Journal of College Counseling*, 17(1), 48-63. [[Link](#)]
- Odenweller, K. G., Booth-Butterfield, M., & Weber, K. (2014). Investigating Helicopter Parenting, Family Environments, and Relational Outcomes for Millennials. *Communication Studies*, 65(4), 407-425. [[Link](#)]
- Padilla-Walker, L. M., & Nelson, L. J. (2012). Black hawk down? Establishing helicopter parenting as a distinct construct from other forms of parental control during emerging adulthood. *Journal of Adolescence*, 35, 1177-1190. [[Link](#)]
- Pistella, J., Izzo, F., Isolani, S., Ioverno, S., & Baiocco, R. (2020). Helicopter Mothers and Helicopter Fathers: Italian Adaptation and Validation of the Helicopter Parenting Instrument. *Psychology Hub*, 37(1), 37-46. [[Link](#)]
- Schiffrin, H. H., & Liss, M. (2017). The effects of helicopter parenting on academic motivation. *Journal of Child and Family Studies*, 26(5), 1472-1480. [[Link](#)]
- Schiffrin, H. H., Liss, M., Miles-McLean, H., Geary, K. A., Erchull, M. J., & Tashner, T. (2014). Helping or hovering? The effects of helicopter parenting on college students' well-being. *Journal of Child and Family Studies*, 23, 548-557. [[Link](#)]
- Segrin, C., Wozidlo, A., Givertz, M., Bauer, A., & Murphy, M. T. (2012). The association between overparenting, parent-child communication, and entitlement and adaptive traits in adult children. *Family Relations*, 61, 237-252. [[Link](#)]
- Smokowski, P. R., Bacallao, M. L., Cotter, K. L., & Evans, C. B. R. (2015). The effects of positive and negative parenting practices on adolescent mental health outcomes in a multicultural sample of rural youth. *Child Psychiatry and Human Development*, 46, 333-345. [[Link](#)]
- Somers, P., & Settle, J. (2010). The helicopter parent: *Research toward a typology*. *College and University*, 86, 18-27. [[Link](#)]

- Srivastav, D., & Mathur, M. L. (2020). Helicopter parenting and adolescent development: from the perspective of mental health. *In Parenting-Studies by an Ecocultural and Transactional Perspective*. IntechOpen. [[Link](#)]
- Ulutas, I., & Aksoy, A. B. (2014). The impact of helicopter parenting on the social connectedness and anxiety level of university students. *In International Academic Conference on Social Sciences and Humanities*. [[Link](#)]
- Van Ingen, D. J., Freiheit, S. R., Steinfeldt, J. A., Moore, L. L., Wimer, D. J., Knutt, A. D., & Roberts, A. (2015). Helicopter parenting: The effect of an overbearing caregiving style on peer attachment and self-efficacy. *Journal of College Counseling*, 18, 7–20. [[Link](#)]
- Yogan, L., Freedle, A., & Ringenberg, M. (2017). Impact of Communication on Parents' and First-Year College Students' Ratings of Student Academic, Emotional, and Social Adjustment. *Journal of The First-Year Experience & Students in Transition*, 29(2), 26-42. [[Link](#)]

پیوست‌ها

ابزار والدگری هلیکوپتری

ردیف	گویه‌ها	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالقم	کاملاً مخالفم
۱	مادرم همه تصمیم‌های مهم زندگی‌م را می‌گیرد.	۵	۴	۳	۲	۱
۲	هنگامی که با تجربه بدی مواجه می‌شوم، مادرم واکنش زیادی نشان می‌دهد.	۵	۴	۳	۲	۱
۳	گاهی مادرم بیشتر از خود من برای کارهایی که انجام می‌دهم وقت و انرژی می‌گذارد.	۵	۴	۳	۲	۱
۴	مادرم اگر هنگام بروز مشکل برای من مداخله نکند و نجاتم ندهد، خود را مادر بدی می‌داند.	۵	۴	۳	۲	۱
۵	هنگامی که انتخاب‌های بدی می‌کنم، مادرم احساس می‌کند مادر بدی است.	۵	۴	۳	۲	۱
۶	مادرم نظرش را درباره روابط شخصیت ابراز می‌کند.	۵	۴	۳	۲	۱
۷	مادرم وقتی مشکلم را حل می‌کند، خود را مادر خوبی می‌داند.	۵	۴	۳	۲	۱

۱	۲	۳	۴	۵	۸	مادرم اصرار دارد که او را از کارهای روزانهام مطلع کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۹	هنگامی که در شرایط دشواری قرار دارم، مادرم همیشه تلاش می کند آن را درست کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۰	مادرم فکر می کند وظیفه اوست که من را از گرفتاری دور کند.

پرسشنامه سازگاری تحصیلی بیکر و سریاک

ردیف	گویه‌ها	اقل	بسیار کم	کم	تا حدودی	زیاد	بسیار زیاد	کاملاً
۱	به وسیله انجام دادن تکالیف خود را از لحاظ علمی به روز نگه می دارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲	علل تحصیلم در دانشگاه برایم روشن است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۳	از نظر من تحصیل در دانشگاه و تکالیف درسی دشوار هستند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۴	در طول امتحانات کارکرد خوبی ندارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۵	از عملکرد تحصیلی خود راضی هستم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۶	چنانکه باید خوب درس نمی خوانم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۷	هدف‌های تحصیل در این رشته برایم مشخص است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	احساس می کنم برای تحصیل در دانشگاه و انجام تکالیف درسی آنگونه که انتظارش را داشتم، به قدر کافی زنگ و باهوش نیستم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	گرفتن مدرک دانشگاهی برایم مهم است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

ردیف	گویه‌ها	اصلاً	بسیار کم	چ	تا حدودی	زیاد	بسیار زیاد	کاملاً
۱۰	از زمان مطالعه (اوقات فراغت یا فرجه‌ها) به شکل مفید استفاده نمی‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۱	از انجام کار عملی یا نوشتن مقاله برای دروس مختلف لذت می‌برم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۲	برای تحصیل و مطالعه انگیزه ندارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۳	فکر نمی‌کنم مدرک دانشگاهی اهمیت و ارزشی داشته باشد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۴	از تعداد و تنوع دروس رضایت دارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۵	در تمرکز کردن برای مطالعه مشکل دارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۶	با توجه به تلاشی که برای درس خواندن می‌کنم، نتایج مناسبی نمی‌گیرم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۷	از کیفیت دروس رضایت دارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۸	در کلاس‌ها به شکل مرتب و منظم شرکت می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۹	از فعالیت علمی و تکالیف درسی لذت می‌برم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲۰	شروع تکالیف یا پروژه‌های کلاسی برایم بسیار دشوار است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲۱	از برنامه درسی خودم در این ترم رضایت ندارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲۲	بیشتر علائق من ربطی به کارها و تکالیف کلاسی‌ام در دانشگاه ندارند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲۳	از استادانم در این دوره تحصیلی راضی‌ام.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲۴	از موقعیت تحصیلی خودم بسیار راضی هستم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

سیاهه اضطراب بک

شدید (نمی توانستم آن را تحمل کنم)	متوسط (خیلی ناخوشایند بود اما تحمل کردم)	خفیف (زیاد ناراحتم نکرده است)	اصلاً	گزینه‌ها	ردیف
۳	۲	۱	۰	کرختی و گزگز شدن (مورمور شدن)	۱
۳	۲	۱	۰	احساس داغ (گرما)	۲
۳	۲	۱	۰	لرزش در پاها	۳
۳	۲	۱	۰	ناتونی در آرامش	۴
۳	۲	۱	۰	ترس از وقوع حادثه بد	۵
۳	۲	۱	۰	سرگیجه و منگی	۶
۳	۲	۱	۰	تپش قلب و نفس زدن	۷
۳	۲	۱	۰	حالت متغیر (بی ثبات)	۸
۳	۲	۱	۰	وحشت زده	۹
۳	۲	۱	۰	عصبی	۱۰
۳	۲	۱	۰	احساس خفگی	۱۱
۳	۲	۱	۰	لرزش دست	۱۲
۳	۲	۱	۰	لرزش بدن	۱۳
۳	۲	۱	۰	ترس از دست دادن کنترل	۱۴
۳	۲	۱	۰	به سختی نفس کشیدن	۱۵
۳	۲	۱	۰	ترس از مردن	۱۶
۳	۲	۱	۰	ترسیده (حالت ترس)	۱۷
۳	۲	۱	۰	سوء هاضمه و ناراحتی در شکم	۱۸
۳	۲	۱	۰	عُش کردن (از حال رفتن)	۱۹

۳	۲	۱	۰	سرخ شدن صورت	۲۰
۳	۲	۱	۰	عرق کردن (نه در اثر گرما)	۲۱
